

ПЕТКО ТОДОРОВ

МОЛБА

chitanka.info

Тъй била още в люлка орисана златна Злата — да викне Страхилова песен, сила и младост дума по дума в една песен да изпее. Нея вечер, който на седянката я чу, той, докато е жив, няма да забрави тази песен, що из глъбините на момино сърце избликна, подйе се над преструвки и закачки, над задрямалото в грижите си село и се възмогна нагоре там, към потъмнелите балкани, еднички, що в този свят волни песни слушат и проумяват... А невям тогава казала и златна Злата на вярна си дружка, че кога извила глас, пред премрежените ѝ очи сам Страхил се мярнал — въз дола да бяга, върви да стяга. И потегли я сърце по него.

Румена роза пари първа слана клюмва, момина хубост от първа севда крее. — Какво не я цери майка ѝ, лек да не ходиха да ѝ дирят братята! — Напусто. Знахари, ни врачки ѝ болка проумяха, от баяне не мина... Откак е легнала, угаснаха ведри очи, лице повехна, пресипна ѝ гласът — глас за приказ по цяло подолъе! Що викаше едно време баба Ана; кой има ерген да го жени, кой мома — да я врича — отърси ли се златна Злата да се промоми, — посгодени ще разгоди, залюбени ще разлъчи, години ще минат, сватба и мяна в село няма да стане, докато тя се не омъжи... Ръченик на село още не беше забрадила, като вечер всяко младо ще крейне с коня от водопой край техни двори, златна Злата да послуша из едно гърло два гласа как кърши. На хоро още не бяха я пуснали да отиде и момък щом надвие на харч булка да търси, първом на тяхната порта ще се спре късмет да опита. Колко са яли попарата на братята ѝ — и до днес тикви на плет духат, сиромаси!... Пък кога се скърши веднъж да нарами кобилица на извор да иде — само се слънце запряло оттатък над бърдата и не рачало да залезе, да гледа тая изгора, що от ранна зорница трепкаше по-ясно. Колкото момци срещнала, толкози мъгли на сърца легнали. Но кой в таквиз усилни години ще се наеме на златна Злата мъж да стане?

Къща висока не вдигай, не води жена гиздава — са турци работа да нямаш!... — стара мъдрост е тя, повтарят я старци, но и никой млад не е посмял донине ръка на нея да махне.

Затуй златна Злата никому севда не хвърли и ни един момък не остави менци да ѝ напие, китка да ѝ вземе от чело. Търсеше си тя прилика: момък, що за нея през огън и вода ще премине и пак здрав и читав да остане. — Де бог да би ѝ дал що душа ѝ жали — крила соколови! Да литне пряко тъмно загоръе, сама Страхилу на крака да

иде!... Нека сетне кървави ризи да пере, сабли френгии да трие цял живот и са гората двамина да се раздумват. Нека...

И три години в притома как крее на едно място — да би дърво, изсъхваше, камък да би, ще се пръсне, а то момино сърце — таи си невярна болест, гори и не прегаря.

Ето слънце клюмва на заход — преви ѝ се сърце, като надникна през прозореца. Събудено от пладнешка дрямка, зашумя пак селото, разшаваха се по градини и дворища натежали сенки и бързо по високите тополи край плета се подйе отдихът на морната земя, прошумоля нагоре въз правите клонки и трепна на самото върше. — По що ли ще се подйеме и нейната клета душа, кога остави този хубав свят?

... Утре като склопи очи, ще я обкичат, ще я сложат на носило и ще я помъкнат...

— Клетата им душа проклета и на тримата ѝ братя, ако я оставят на гробищата да я погребат. Де стари кръстове и кугли злословят от тъмни зори до късна вечеря; беловласи баби и почернени невести идат само да се разправят. Какво ще прави тя между поплаки и клюки! — Там, горе навръх планина — на злачна рудина ковчега ѝ да сложат! Слънце най-рано огрява там, вятър вечер полъхва и цяло лято цъфтят най-пъстри миризливи цветя. Тримата ѝ братя три прозоре на гроба ѝ да изрежат: през един слънце да я огрява, хубава и в гроба да се хубавей; през други вятър да полъхва — плесен по нея да не оставя; а из трети — той към село да е — да слуша кога дружки посестрими накладат седенки и викнат песни да пеят. Зачуе ли Страхилова песен да подйемат, и тя из гроба ще извие глас да им приглаша. Да чуе дърво — млад девер, да чуе земя — свекърва, с каква песен златна Злата е младост изпяла!...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.